Formatiranje teksta

Naslovi (headings)

Naslovi u nekom tekstu se razlikuju po važnosti, što se prikazuje nivoima na kojima se nalaze. U HTML-u, naslovi se mogu prikazati na 6 nivoa koji su označeni brojevima od 1 do 6.

Opšti oblik taga za naslov je:

gde n predstavlja nivo na kome se naslov nalazi.

Primer koda

<h1> Naslov H1 </h1>

<h2> Naslov H2 </h2>

<h3> Naslov H3 </h3>

Izgled na HTML stranici

Naslov h2
Naslov h3

Važno je zapamtiti više detalja kada su u pitanju naslovi:

- U naslovima se postavlja samo kratak, čist tekst naslova. Ne možemo postavljati čitave tekstove, slike i tako dalje. Iako ovo pravilo deluje logično, često se pojavljuju greške.
- Naslovi se ne koriste radi povećanja veličine teksta i/ili postavljanja bold formatiranja.
- Mora se poštovati pravilna hijerarhija naslova. H1 se koristi za glavne naslove. H2 za podnaslove. Ukoliko postoji potreba za daljim grananjem teksta (posle h2), koristimo h3 podnaslove, i tako dalje. Ne možemo postaviti h4 podnaslov odmah posle h1, na primer, ili h1 posle h2.

Paragrafi (paragraphs)

- Paragrafi su ono što često nazivamo "običnim tekstom". Kao i kod naslova, paragrafe kreiramo tako što tekst okružimo početnim i završnim p tagom.
- Po osnovnim, default vrednostima, svaki paragraf browser prikazuje na novom redu i postavlja određeni razmak posle svakog paragrafa.
- Treba biti oprezan i ne unositi tekst direktno u stranicu bez ogovarajućeg taga (p za paragrafe, h1 za naslove, i tako dalje)

Primer paragrafa u kodu

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do
eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad
minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip
ex ea commodo consequat.

Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Primer paragrafa u browseru

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum

Bold

- Bold efekat se, kao i što već možete pretpostaviti, postavlja pomoću taga određenog za to. Ono što je specifično je to što možemo postaviti jednu od dve varijante, tačnije ili tag, i dobiti skoro isti efekat. Napisano je skoro, jer se razlikuju u jednom bitnom detalju. Da bi to razumeli, moramo napraviti malu digresiju i prvo pojasniti pojam semantike.
- Semantika je, uopšteno govoreći, nauka o značenju reči. U kontekstu HTML jezika, koji ovde izučavamo, semantika se odnosi na funkcionalno označavanje elemenata. Ako govorimo konkretno o ili tagovima, prvi će samo postaviti bold varijantu fonta nad označenim karakterima, dok će definisati označen deo kao izdvojen, bitan, naglašen.
- Svi moderni browseri sadržaj i u jednoj u drugoj varijanti prikazuju na isti način (bold font), ali ukazuje raznim softverskim alatima, drugim sajtovima i sličnim ne-ljudskim čitačima da je taj deo teksta naglašen.
- Zbog svega navedenog, bolje je koristiti varijantu jer osim vizuelne, ima i funkcionalnu upotrebu. Na primer, kada Google, odnosno njegov automatizovani servis, indeksira stranice, će preskočiti, odnosno tretirati kao običan tekst, dok de uzeti u obzir kao nešto bitniji deo teksta.

Bold

Primer bold (strong) formatiranja u HTML jeziku:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing
elit.

...i prikaz u browseru:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit.

Na primeru iznad primećujemo da je postavljen paragraf teksta, a da je njegov deo označen (uokviren) novim strong tagom. U prikazu u browseru, taj deo teksta je prikazan bold varijantom fonta. Da smo, kojim slučajem koristili
b> varijantu, vizuelno bi dobili isti efekat.

Italic

- Kad govorimo o italic varijanti pisanja, pojavljuje se slična situacija kao kod ranije pomenutog bold formatiranja.
- Možemo koristiti ili <i> ili tagove.
- Analogno tome, prvi će samo postaviti italic varijantu fonta, dok će
 tag postaviti i semantičko značenje. Pomenuti tag označava da se
 tekst unutar njega neznatno razlikuje i ističe od ostatka rečenice.
- Em je skraćeno od engleske reči emphasize, što znači naglasiti.

Primer bold (strong) formatiranja u HTML jeziku:

Duis aute irure dolor in reprehenderit

...i prikaz u browseru:

Duis aute irure dolor in reprehenderit

sup i sub

 Ponekad se u tekstovima pojvljuje potreba za karakterima koji su iznad, odnosno ispod osnovne linije, pogotovo u formulama. Za takve detalje koristimo <sup>, odnosno <sub> tagove. Sup je skraćeno od superscript, dok je sub skraćeno od subscript.

```
\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\protect{\
```

sup i sub

 Verujem da kôd, kod primera deluje pomalo zbunjujuće zbog mnoštva tagova, ali ako razložite deo po deo, primetićete da je u stvari sve veoma jednostavno. Pogledajte na primer, isti deo, ovako:

Novi red

Pored p tagova koji odvajaju paragrafe, br tag prelama tekući red.

Ovaj tag se koristi samo kada želimo da na određenom mestu "na silu" prelomimo red.

Ukoliko želimo nov pasus, onda odvajamo novim paragrafom, kako smo već pojasnili.

BR tag **ne** koristimo na kraju svakog prikazanog reda teksta. Ukoliko je tekst duži (širi) od stranice/okružujućeg elementa, browser sam prelama u sledeći.

- prelazak u novi red

Dodatni tagovi za tekst

 - obrisan tekst, najčešće prikazan kao precrtan.

<ins> </ins> - ubačen tekst, najčešće prikazan kao podvučen.

Umesto ovih tagova, možemo koristiti i alternativu iz CSS jezika, što ćemo uskoro naučiti.

Specijalni znaci

Za prikazivanje specijanih znakova, koriste se odgovarajuće HTML naredbe. One počinju znakom &, a završavaju se znakom ;

HTML naredba	Izgled na HTML strani
	(blanko tj non breaking space)
<	<
>	>
&	&

Više detalja o ovim znacima možete naći na: http://www.w3schools.com/html/html entities.asp

PRE tag

Za unos koda (preformatiranog teksta) možemo koristiti i tag:

Ovako unet tekst ne spada pod osnovna pravila formatiranja teksta i prikazuje se u monospaced fontu.

Razdvojna linija

Radvojna linija je horizontalna linija preko cele stranice kojom se želi naglasiti neka nova celina.

Tag za definisanje razdvojne linije je:

Napomena o razmacima (white-space)

- Često se dešava da mnogi korisnici navikli na (pogrešan) rad u MS Word ili sličnom alatu koriste višestruke razmake za pozicioniranje teksta. To je pogrešno zbog mnogih razloga u koje nedemo sada zalaziti, ali je važno napomenuti da u HTML jeziku ne možemo pisati višestruke razmake. Između dva karaktera se može pojaviti samo jedan običan razmak. Ukoliko ipak, postavimo više razmaka, korisnik će videti samo jedan (tkzv. kolapsiranje razmaka). Za pozicioniranje elemenata se koriste drugi načini. Sve višestruke razmake HTML jednostavno ukloni i ostavi samo jedan (osim u tagu
- Slična je situacija sa redovima u kodu. Novi redovi ne igraju nikakvu ulogu. Možemo napisati celu stranicu u jednom redu ili pak koristiti na hiljade redova. U prikazu se neće primetiti razlika. Samo je bitno pisati tagove u celosti, tj ne prelamati između znakova < i >.